Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominał
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedza nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okregowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

8 lutego 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu srebrna monete o nominale 10 zł "Sejm Ustawodawczy 1919–1922".

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych.

Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

100. rocznica podpisania Dekretu o archiwach państwowych

100. rocznica podpisania Dekretu o archiwach państwowych

W dniu 7 lutego 1919 r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski podpisał Dekret o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami. Dokument ten stanowił podstawę prawną utworzenia i funkcjonowania archiwów w odrodzonej Rzeczypospolitej. Zastąpił on Reskrypt Rady Regencyjnej w tej sprawie, wydany 31 lipca 1918 r.

Dekret zawiera dziesięć rozdziałów poświęconych organizacji i zadaniom budowanej od podstaw sieci archiwów państwowych. Tworzono je w okresie bardzo trudnym dla młodego państwa, bez odpowiedniej infrastruktury technicznej i zaplecza niezbędnego do ich sprawnego działania. Przyjęty wówczas scentralizowany model kierowania był jedyną gwarancją rozwoju sieci archiwów i realizowanych przez nie zadań.

Archiwa państwowe za pośrednictwem ich organu nadrzędnego, którym był Wydział Archiwów Państwowych, zostały podporządkowane Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Do zadań WAP oraz samych archiwów państwowych należało m.in.: gromadzenie i przechowywanie zabytków rękopiśmiennych dotyczących kultury i dziejów Polski, opieka techniczna i naukowa nad zbiorami archiwalnymi, ratowanie oraz zabezpieczanie zabytków archiwalnych przed zniszczeniem, a także rewindykacja znajdujących się poza granicami kraju archiwaliów stanowiących własność państwa polskiego.

Struktura organizacyjna, obejmująca archiwa w Warszawie i na obszarze całej Rzeczypospolitej, z czasem się zmieniła. Było to konsekwencją stopniowego przejmowania archiwów mają-

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000 stempel: lustrzany

średnica: 32,00 mm masa: 14,14 g brzeg (bok): gładki

nakład: do 12 000 szt.

Projektant: Robert Kotowicz

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała

Mennica Polska S.A.

cych zasoby historyczne, a w 1919 r. znajdujących się jeszcze poza granicami kraju. Skutkiem działań prowadzonych na podstawie Dekretu było stworzenie zasobu archiwów państwowych, szacowanego w 1939 r. na 90 tys. metrów bieżących akt. Dokument obowiązywał do marca 1951 r. Współcześnie strukturę organizacyjną archiwów państwowych tworzy Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych i 33 archiwa terenowe wraz z podległymi im jednostkami.

dr Tomasz Matuszak

5 lutego 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł "100. rocznica podpisania Dekretu o archiwach państwowych".

Na awersie monety widnieją regały kompaktowe służące do przechowywania archiwaliów oraz mikrodruk z powtarzającym się napisem ARCHIWA PAŃSTWOWE, symbolizujące zapis na nośniku cyfrowym.

Na rewersie umieszczono w otoku napis 100. ROCZNICA PODPISANIA DEKRETU O ARCHIWACH PAŃSTWOWYCH. Centralną część monety wypełnia wizerunek drzewa, którego prawa część ma charakter tradycyjny, a lewa nawiązuje do świata technologii cyfrowej. Z jednej strony symbolizuje ono trwałość tradycji, osadzenie w przeszłości zapisanej w archiwaliach. Z drugiej strony stanowi odniesienie do przyszłości, do cyfryzacji zasobów. Trzydzieści trzy liście (tradycyjne i "cyfrowe") symbolizują współczesną sieć archiwów państwowych, a centralnie umieszczony liść w koronie drzewa – Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych.